

PSAT/NMSQT

Paper Test Directions

Translated into Navajo Language for Students

Notes to the Proctor

Using this document on test day:

Distribute this document once students are seated.

Students may use this document to read translations of the directions that are read aloud or printed in their test book. Students may keep this document open and on their desk during the entire testing period. Students may **not** be given additional time, unless approved by College Board as a separate accommodation.

Collect this document from each student at the end of testing and securely destroy it.

IMPORTANT: *Students must not sign in to Bluebook on test day for any reason, including section timing. All timing **MUST** be administered by the proctor using the Paper Testing Scripts. Use of Bluebook will cause a misadministration and require a retest.*

Ółta'í Bich'í' Hane' Adaalnéhígíí

Ákone'ígíí éí bik'eh áhodoonígíí nizaad bee háádilyaago bikáá' díí Diné' bee í'neel'ąąhí yiniigháhígíí yidooltaah, náá'áldó' naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí biyi' bik'ehgo áhodoonígíí naasdzoohgo biká'ígíí dó'. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bik'ehgo nida'doonish Bilagáana bizaad k'ehgo biká'ígíí yólta'go hazhó'ó bee biighah nołh. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yólta'ígíí t'áa hait'éego dah baąh na'ídikid nee hólóogo, t'áa shoođí yah diilníih dooleeł.

- Díí bik'ehgo nida'doonishí saad bee baa náhoone'ígíí doo t'áa saad doo saadgo beekt'ée da dooleeł; nidi yaa halne'ígíí t'áa alheett'ée.
- Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bee ahodoonígíí doo bee í'neel'ąąhí aniléhígíí doo bidadeet'i'ígíí t'óó yitis hidigháah dooleeł.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish bikáá' naalnishí bikáá' dah siitsoozgo biighah, nidi bee í'neel'ąąhí íłtsohgo yah anídoaltsos.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí DOO naaltsoos bikáá' na'adzooigo choo'ńi DA.
- T'aa haahoolzhishńi Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí dah naazhjaa'go bina'anishígíí biyi' dikwíih dah alzhin yidziih yaa náhalnih, dóó t'áa honigháníńi nahgóó na'adáhígíí bik'ih nahalzhishgo bee nihá náhoot'aah dooleeł. T'áa ha'át'íishńi bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azlńigo bee í'neel'ąąhí ółéehgo, naaltsoo bee ha'dilyaa baa náhoone'ígíí biyi' biká'ígíí daats'í these hane' baa hane'ígíí bee łahgo át'ée. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' bee hane'ígíí yee nihil halne'go t'áa shoođí hazhó'ó yisinólts'ąą'.
- T'áa ha'át'íishńi bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azlńigo bee í'neel'ąąhí ółéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ła' náná bik'ehgo nida'doonishígíí Bilagáana bizaad k'ehgo yee nihil halne dooleeł.
- Nida'ashch'ąą'go t'áa ha'át'íishńi yaa halne'ígíí díí naaltsoos hadilyaaígíí biyi' t'áa ha'át'íishńi íiyisíí baa hane'ígíí yee nihil halne' biniiyé choo'ńi dooleeł.

Bee baa hane'í íiyisíí bóholníhígíí

Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bik'ehgo nida'doonishígíí yidzoh

Saad bee ha'dít'éhígíí bik'ih daalbáhígíí éí bik'ehgo nida'doonishígíí Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yaa halne'ígíí át'ée.

About National Merit Scholarship Corporation (NMSC)

NMSC is an independent, not-for-profit organization that operates without government assistance. NMSC conducts the National Merit Scholarship Program, an annual academic competition for recognition and college scholarships. The PSAT/NMSQT is the route of entry to the National Merit Scholarship Program.

Requirements for participation, steps in the competition, and awards offered are explained in the *PSAT/NMSQT Student Guide* and on NMSC's website, www.nationalmerit.org. Further information is provided in the *Guide to the National Merit Scholarship Program*.

Table of Contents

- 1 **Notes to the Proctor**
- 2 **Ólta'í Bich'į' Hane' Adaalnéhígíí**
- 3 **About National Merit Scholarship Corporation (NMSC)**
- 5 **Yá'át'ééh dóo Wóshdę́', Bee Í'neel'ąqhi Ádaalne'jį'**
- 5 Bee Í'neel'ąqhi Bibee Haz'ánii dóo Doo Ak'eh Hojilį́góo Biniinaa Áho'didoolnį́gíí
- 6 Béesh Łizhii'ii yee Nidaalnishí Inídahaasgiz Bee Hoo'aah
- 6 Bikáá' Naalnishí Bee Í'neel'ąqhi biniiyé Hasht'eeléeł
- 7 Bikáá' nidaalnishí bikáa'gi t'áa doole'é daaznilígíí nánoł'įh.
- 7 Bee Í'neel'ąqhi Bee Binida'doonishígíí Bitaa'niih
- 7 *Paper Test Taker Administration Instructions (Naaltsos Bee Í'neel'ąqhi Iiléhí Binaat'ánii Bik'ehgo Áda'doolnį́gíí) bą bik'eh bee bii' na'adáhi*
- 10 Bee Í'neel'ąqhi bee Bik'ehgo Nida'doonishí Ła' Náána
- 10 Bee Í'neel'ąqhi Hahalzhíish Bitséedi Akéedi Bee ł Dahodoonihígíí
- 12 Naaltsos Ane'dę́' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí
- 13 **Bee Í'neel'ąqh Bee Hahalzhíish**
- 13 Naaltsos Wólta' dóo Saad Naadzoh Naaltsos Dah Shijaa'ígíí Bee Ó'ooł'aah 1 Góne' Si'ánígíí
- 14 Naaltsos Wólta' dóo Saad Naadzoh Dah Shjaa'ígíí: Naaltsos Bee Ó'ooł'aah 2 Góne' Si'ánígíí
- 15 Ánéelt'e' Naadzooígíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsos Bee Ó'ooł'aah 1 Góne'Si'ánígíí
- 18 Ánéelt'e' Naadzooígíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsos Bee Ó'ooł'aah 2 Góne'Si'ánígíí
- 22 **Bi'ílnii'**
- 22 Béé Í'neel'ąqhi Bee Binida'anishí Náhadláah
- 22 Bi'ílniił Bitséedi

1 Yá'át'ééh dóó Wóshdę́ę', Bee Í'neel'ąąhí Ádaalne'jį'

Yá'át'ééh dóó Wóshdę́ę'. Díí jįh éí PSAT/NMSQT anilééh, díí éí ha'át'íishį́ ólta'di bóhwiinił'ą'ígíí bee nél'įh. Hódahgo ólta' biyi' haa'igi shį́ bee hazhó'ó í'diilíígíí bee bééhozinígíí díniił'įįł.

T'ahdoo bee í'neel'ąąhí aniléhí, bik'ehgo nida'doonishígíí ła' yinishta' dooleeł dóó naaltsoos bee baa hane'í ła' nihaah deeshnił dínool'įįł dóó hadidoolíł biniiyé. Díí 30 dah alzhin daats'í dooleeł. T'áá shqodí hazhó'ó yísinółts'ą́' dóó t'áá hait'éego da nida'idikid nihee hólqogo yah doolníł. Bénałniih, shí shinaanish éí díí nihił béeshozinígíí dóó bíhodool'ą'ígíí bóhónéedząągo bee na'ádinóhtaah dooleeł biniiyé.

1.1 Bee Í'neel'ąąhí Bibee Haz'áanii dóó Doo Ak'eh Hojił'įįgóó Biniinaa Áho'didoolníígíí

College Board PSAT/NMSQT Bee Í'neel'ąąhí Bibee Haz'áanii biy' éí da'ólta'í t'áá ałtsoh ałhxeet'éego baa nitáhakeesgo bee í'neel'ąąhí ídeinoolíł bibee haz'áanii dóó bee haz'áanii bee nidahodeest'ánígíí biyi' bikáá'. T'áá aniiltsoh kóne' honiidlónígíí díí bee áhodooníígíí nihi dadéet'í'. T'áá háida na'niłt'aaígíí doodago doo ałtsoh baa nitsáhakeesgóó t'áá ni t'éiyá alá'adiiltéelgo, díí haz'ánidóó bi'deeshni dóó bá yiidzhígíí t'áá bits'ą́' ą́ądoolził. Náána ałdó' haishį́ ákodzaaígíí náas hodeeshzhiizhgóó College Board bibee ída'neel'ąąhí doo ła' yee anáá'doodlíł da.

Kqóh éí doo bee haz'áa dagóó áhat'ínígíí éí:

- Bee náhane' baa hane', bee hwił hane' doodago t'áá hait'éego háka'e'eyeedgo
- Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí t'ahdoo hahalzhishí bitahgóó jidéz'įįgo
- Naaltsoos bee ó'oh'aah náána łahjigo jinél'įįgo binanilnishígíí éí nidago
- Áajį' o'oolkid bikéédóó bee náhane' bikáá' ajil'įįgo doodago ła hgo anjidléehgo
- Bee í'neel'ąąhí bee nida'anishí díí haz'ánígíí t'ó'ógóó ch'įjįáahgo
- T'óó honighánįjį' nahgóó na'adáh bináh béesh bee hane'é t'óó nidaajaahígíí doodago bee í'neel'ąąhí yee áka'adoolwołígíí naajaahgo
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish doodago bikéédóó da bee náhane nááheesdzogo naajaahígíí doodago t'áá háida bee bił hane'ígíí
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo náána t'óó honighánįjį' nahgóó na'adáhígíí biyi' hoolzhishgo hanaalyéhí bidá'deelkaalgóó nijigháago doodago kin biyi' í'neel'ąąhí baa na'aldeehígíí t'ó'ógóó ch'izhniyáago
- T'áá héida bee í'neel'ąąhí bits'ą́' nízhdiiłtsóosgo
- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo t'áadoo bee ła' azł'í ajiyąągo doodago ha'át'íi da jidłąągo
- Ni'niłch'iizhgo
- Bee í'neel'ááhí bik'ehgo baa nida'aldeehígíí doo bik'eh hojił'įįgóógo

Díí bee nahaz'ánígíí éí díí j̄h bee í'neel'ąąhí hazhó'ó binidíilnish, dóó t'áadoo hait'éego nanidi'nilt'aaí bee í'neel'ąąhí ádííííł biniiyé.

Ha'át'íishj̄i ni'diil'áago yiniłtsąągo, bee í'neel'ąąhí bikéédóó t'áa shq̄odí shí doodago nááná ła' naalnishí bee bił hodiilnih, dóó t'áa hait'éego da ádoolníłgíí bee nika'iyyeed dooleel.

Díí bee nił hooshne'ígíish doo t'áa hait'éego ąąh na'idółkid da?

1.2 Béesh Łizhí'ii yee Nidaalnishí Inídaahaasgiz Bee Hoo'aah

Nihí éí íishj̄áshj̄i díí béesh lichíi'ii yee nidaalnishí t'áa át'é anídaahaasgis. Díí éíí béesh bee hane'í, ná'oolkiłí alátsíin naaznil nidadiits'łhígíí, ná'oolkiłí alátsíin naaznil haniihí, béesh lichíi'ii nitsékeesí nidaajaahígíí, béesh lichíi'ii nitsékeesí, doodago nááná ła' t'áa haashj̄i yit'éego béesh lichíi'ii yee nidaanishígíí.

Béesh lichíi'ii yee naalnishí ła' t'áa ídąą' ni'oh néini'ąągo dóó inéinigis daats'í doo nił bééhozingóogo, yah diiniłh dóó t'áa áko iishj̄áshj̄i nináninil'łh nidideeshnił.

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí béesh lichíi'ii yee nidaalnishí bibee haz'ánii da'ólta'í díigi anígo yéidiyoolnih:

T'áa háida béesh bee hane'í doodago nááná ła' béesh lichíi'ii yee naalnishí nidaajaahígíí eii ayóí íits'a'ígíí ła' naaháago, izhąshj̄i náhaasdláa' nidi, doodago t'áa háida t'áa hoolzhishee béesh lichíi'ii yee naalnishí nidaajaahígíí ąą'áyiilaago, t'óó hóníghánijj' nahgóó na'adáhi bee hoo'a' góne' dah, t'óó ch'éénidááh bidideeshnił. Bádaashdzohígíí t'óó bi'doolnih dóó béesh lichíi'ii yee naanishí bits'ąą' nididoot'áál. Díí ayóo na'nilt'ah, áko t'áa shq̄odí da'ólta'í díí hazání góne' sidáhígíí t'áa baa nitsókees dóó béesh lichíi'ii yee naanishí t'áa haash yit'éhígíí díí j̄h noo'jaa'ígíí hazhó'ó baa nitsókees. T'ahdii béesh lichíi'ii yee naanishí ła' bikáá' nanilnishídi siníł'ąągo yah diilníłh. Díí inídaheesgiz hwiinidzin, nidadiits'łhígíí ináheesgiz, dóó bikáá' nada'anishí bits'ąądi naaznil. Bee í'neel'ąąhí íłtsohgo yah inídahidoojih.

1.3 Bikáá' Naalnishí Bee Í'neel'ąąhí Biniiyé Hasht'eelééh

Ahxéhee' díí bee nida'doonishígíí yisinotts'ąągo kohj̄i' ahoolzhiizh. K'ad, bee í'neel'ąąhí biniiyé bikáá' naalnishígíí bikáá' nahj̄i' o'oníł.

Ajéi bi'ąągíí, yidlánígíí, doodago yist'éí ła' noojaa'go, bikáá' naalnishígíí biyaadi ninohníł.

Bikáá' ninilnishí bikáa'gi, bee ak'e'alchíhí doodago dihxilgo bee ak'e'alchíhí, bee alhxída'iidzohí bee haz'ánígíí dóó ła' bi'ąą bee alhxída'iidzohí, yínijaa'dąą', dóó bee í'neel'ąąhí yee áka'iilyeedí bee ła' da'azlı'ígíí bee bohónéedząągo bee náho'o'aahí naaznil. T'áa shq̄odí ha'át'íishj̄i ła' nináanijaahígíí bikáá' nanilnishí bikáá' nahj̄i' aniníł dóó ne'azis biih niníł haz'ánígíí bidáahdi doodago nahjigo nininíł.

T'áa ha'át'íishj̄i doo bee nahaz'ánígíí bikáá' nanilnishí bikáa'déę' nahj̄i' níinilgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidoonił:

Ahxéhee'. K'ad éí nahgóó nihaa nidédéeshtaal íishj̄áshj̄i díí bee alhxí'ayiidzohí bee haz'ánígíí daats'í choideinoł'łh.

1.4 **Bikáá’ nidaalnishí bikáa’gi t’áá doole’é daaznilígíí nánoł’j̄h.**

Diné bee í’neel’q̄ahí yinaagháhígíí béesh łichí’ii yee nidaalnishí t’áá át’é altsoh yee lą’ asłj̄’go, Diné bee íneel’q̄ahí yinaagháhígíí ádidooniit:

T’áá shq̄odí bėnálniih t’áá hoolzhish díí bee ałxí’ayiidzohí doo ałgha’doohł’áał da doodago ałnádooht’áał da. Bee ałxí’ayiidzohí dóó bee ałxí’ayiidzohí bi’q̄a nani’áhígíí bikáá’ nanilnishi biyaadi nininił k’ad. Bee í’neel’q̄ahí ałtsé dah shijaa’ígíí bee ałxí’ayiidzohí doo choidił’j̄ił da.

1.5 **Bee Í’neel’q̄ahí Bee Binida’doonishígíí Bitaa’niih**

K’ad t’áá anółtsoh bee í’neel’q̄ahí naaltsoos wólta’í nihaanishaah. Aq̄’ óolėéh lágo.

Bee í’neel’q̄ahí naaltsoos wólta’í bine’dėę’ ninohaah dóó akėedi nizhi’ígíí, ałq̄aj̄’ nizhi’ígíí, dóó ałní’gónė’ nizhi’ si’ánígíí, ła’ nee hólq̄ogo, anilėéh. Áádóó díí 6-sinili code [diné bee í’neel’q̄ahí yinaagháhí ne’ólta’ bicode yee nił halne’ dooleel], ółta’ bizhi’, dóó díí haz’ánígíí binámbii (doodago bizhi) bikáá’ adílił.

1.6 **Paper Test Taker Administration Instructions (Naaltsoos Bee Í’neel’q̄ahí Iilėhí Binaat’áanii Bik’ehgo Áda’doolnı́ígíí) bą bik’eh bee biı’ na’adáhi**

K’ad éi t’áá anółtsoh díí *Paper Test Taker Administration Instructions (Naaltsoos Bee Í’neel’q̄ahí Iilėhí Binaat’áanii Bik’ehgo Áda’doolnı́ígíí)* bėé’alyaago nihitaadeeshnih.

Bee íneel’q̄ahí aninėlıhígíí éi PSAT/NMSQT bėesh łichı́’ii nitsėkeesi bee hadilyaaígíí naaltsoos bee háadılyaaiígíí anilėéh dooleel. Bluebook™ biyj̄’ bee baa dahane’i da’ólta’i yee i’iıłnı́ih dóó náyiilááh, eii nih ałdó’ dı́nił’j̄ił dóó bee náhane’ anánidłėéh dooleel. Naaltsoos wólta’í nihaani’ánígíí bee baa hane’i biyi’.

Bee í’neel’q̄ahí ninaaltsoos ółts’i biyi’ bee náhane’ ádanile’ dooleel, dóó bee í’neel’q̄ahí ałtsoh iinila bikėédóó bee náhane’ ádeinilaaiígíí Bluebook biyi’j̄i’ bi’doolnih. College Board díí í’neel’q̄ahí ádeilėhí dóó nidaalnishi t’áá ałah díí bi’ılնígíí yėedahosłj̄h bee í’neel’q̄ahí biyi nida’idı́kid bee t’áá ni nı́nızinigi át’ėego bee náhane’ ádeinilaaiígíí benáłt’ėh. Ninaaltsoos wólta’i 3 gónė’ naaltsoos siłtsoozı́j̄i’ aq̄’ánilėéh dóó “Student Starts Here” (“Ółta’i Kodóó Haalnish”) biyaadóó yidı́łtah. Bik’ehgo ádahodoolnı́ígíí t’áá bik’eh honı́’j̄h, díí ła’ bee baa dahane’i bilq̄aj̄’ hadılնėéh. T’áá hait’ėego da bee baa hane’ bee haz’ánígíí bik’i’neetááh bee niká’e’eyeed nı́nızingo, yah diılնı́ih. Ałtsoh iinilaago, bee ak’e’alchı́ ne’ nı́dı́ł’j̄ił.

3 gónė’ naaltsoos siłtsoozı́j̄i’ e’oháád. “About This Document” (“Dı́i Naaltsoos bee Ééhózinı́ bąq̄h”) yınıłta’. Ałtsoh iinilaago hadıghał.

“Complete Your Info” (“Nibee Náhane’ Ałtsoh Anilėéh”) biyaadi díí naaltsoos yázhi biyi’ t’áadoole’ė nı́dinił’j̄iłígíí dóó bee lą’ adııłteel nááhėesdzooı́gı́ yidı́łtsėél. T’ahdoo bee í’neel’q̄ahı́ inilėhı́ College Board éi t’áá ni t’ėıyá nił bėéhózin saad bee ha’oodziı́go dah shijaa’ígı́ı́ dóó bee lą’ adııłteel yını́zin.

Náá'ákóne', "Use of the Bluebook App." ("Bluebook App Choo'ínígíí") yidííltseéel. Díí dah shijaa'ígíí Bluebook app biyi' hait'éego hane' náheesdlá'ígíí haashjį daat'éhígíí choo'įh dóo háishjį bich'į' kwilínígíí yaa halne'. Díí bee nił hane'ígíí ałtsé bee lá da'diifeel áko bee í'neel'aqahí bee nihoolzhíishdi nibee náhane' índadoolniil. Bee hwiinił'aígíí íishjání ániléehgo, naaltsoos 4 góne' siłtsoozígíí baqah "Student: Indicate Your Acceptance of These Policies" ("Ółta'í: Díí Bee Nahaz'ánígíí Bee Hwiinił'a'ígíí Yaa Halne'") biká'ígíí biyaadóo dikáqago si'ánígíí chék adííliil. Naaltsoos 4 góne' siłtsoozígíí baqah dikáqago si'ánígíí chék ínilaago, nibee ak'e'alchihí doodago bee ak'e'alchihí dilhxiłgo na'azooí ne' nidííłjįł dóo hadíghał.

15 dah alzhinjį' díí Testing Rules and the Privacy Statement (Bee Í'neel'aqah Bibee Nahaz'ánii dóo Doo Háajigo Da Baa Hane'í Saad Bik'ih Sinilí) yidííltah dóo bee hwiidíil'aal. Díí "Student: Indicate Your Acceptance of Testing Rules" ("Ółta'í: Díí Bee Í'neel'aqah Bibee Nahaz'ánii Bee Hool'aah") biká'ígíí béiniyáago t'áa shqodí "I have read and I accept these rules." ("Díí bee nahaz'ánígíí yíłta' dóo bee hool'a") bíighahgi dik'áqago si'ánígíí chék adííliil. Áádóo nibee ak'e'alchí ne' nidííłjįł dóo hadíghał. T'áa hait'éego da na'ídíłkidgo, t'áa shqodí yah diilniłh.

1.6.1 **Bee Daasdzohí Béesh Bee Hane'í Biyi' Alyaaígíí Dah Shijaa'ígíí**

Ákóne' dah shijaa'ígíí béesh bee hane'í biyi' app wolyéhígíí eii bee nádaasdzohí nibéesh bee hane'í bee nínił'įh yee náhool'aahígíí yaa halne. Náá'áldó'go hódahgo bidziilgo da'ólta' dóo náasgóo honaanish ajiléhígíí binahjį' danél'įigo chodao'ínígíí nahiláahgo bíighah. T'áa shqodí BigFuture® School bee baa hane'í yidíiltah. Bich'į' ná'ahoot'í' dooleelgo, t'áa shqodí nibéesh bee hane'í binámboo hólqogo aniléeh. Béesh bee hane'í nidaajaaígíí binámboó íinilaaígíí éi íishjáq U.S. námboo át'é. Béesh lichíi'ii nitsékeesí biyi'jį' hane' hach'į' alínígíí bee náá'íidláhi hólqogo áko app t'áa hait'éego dah nanit'ah yileehgo College Board choyool'įigo yee naalnishgo anéídléeh dooleel.

Díí naaltsoos siłtsoozígíí ałtsoh ínilaago, t'áa shqodí nibee ak'e'alchihí ne' nidííłjįł dóo hadíghał.

1.6.2 **Béé National Merit Scholarship Program**

Naaltsoos ákóne' náánástsoozígíí baqah nida'ídikid éi t'áa hójinizingo. National Merit® Scholarship Program bee atah nínáahgo bee náhane' adaniléeh, óhoo'aah bee ałghaa'ayooldah academic National Merit Scholarship Corporation (NMSC®) yil hool'aah. NMSC bee náhane' íinilaaígíí dóo Selection Index ná yisdzohí yil choyool'įigo bee ałhaa'ayooldahígíí biyi' daats'í t'áa náas yínahígíí yee nihoo'aah.

Díí naaltsoos siłtsoozígíí ałtsoh ínilaago, nibee ak'e'alchihí ne' nidííłjįł dóo hadíghał.

1.6.3 **T'áa Hó T'éiyá Hoł Bééhozingo lł Hane'í dóo Nida'ídikid Ła' Nááná**

T'ahdoo bee baa hane'í baa hólne'í, t'áa shqodí alaqjį' bizhi' biyaagi biká'ígíí "Privacy Notice" ("T'áa Hó T'éiyá Hoł Bééhozingo lł Hane'í") ałtsé yidíiltah. Díí T'áa Hó T'éiyá Hwił Bééhozin Bee lł Hane'í hait'éego College Board bee baa hane'í hólqogo íinilaaígíí choidool'įįł dóo háishjį yich'į' kwiililéhígíí yaa halne'.

Na'ídikidí bee náhane' ashlééh ninizjigo, naaltsoos siitsoozígíí ani'áád dóó anilééh. Nida'ídikid bíí dabizhigo "Your Contact Info" ("Hane' bee Nich'í Alínígíí T'áá Ni Nanił"), "Tell Us About Yourself" ("T'áá Ni Ádaahólne'go Nihil Holne"), "What Are Your Academic Goals" ("Ha'átíish Ólta' bee Bi'ąądideesháál Nínizin") dóó "Tell Us About Your Family" ("Nighan Haz'ąągi bee nihil holne"). Ha'át'íish biniyé College Board díí bee baa hane'í yókeedígíí bee hane' yázhí ałdó' yidííłtséél, dóó hait'éego nida'ídikid ałąą dah naazhjaa'ígíí bee hait'éego choidool'jįhígíí yidííłtséél. Nida'ídikid t'áá altsoh t'áá hó hoholníh.

Altsoh iinilaago, t'áá shqódi nibee ak'e'alchíhí ne' nidííłjįł dóó hadíighał.

1.6.4 **Connections Bił Haz'ą Ch'íbi'dit'aah**

Ne'ólta'di doodago nił haz'ánigi da'ólta'í "Connections™" wolyéhígíí bee hoo'aahígíí yee atah yíghááh bee bá'ahoot'i'go, diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhi díí saad dah shijaa'ígíí yidóolta. Doodago eii, Test Security Pledge dóó Finishing Up (Bee í'neel'ąąhín baa Áhayáago Bik'ih Adéest'jį'go bee Adeeha'didziihí dóó Altsoh Anééh) dah shijaa'įjį' yitis doogáál.

K'ad naaltsoos náás ani'áád dóó bił haz'áni College Board yí'oolkaąh Connections wolyéhígíí baąh yíníłta'. Bił haz'ánigi ha'át'íish biniyé dóó hait'éego naalnishígíí baa'íiníłta'. Bee atah deesháál nínizingo, saad bik'ih sinilí "Yes, I want to participate in Connections" ("Aoo', Connections bee atah deesháál nisin") bíighahgi dik'ąągo si'ánigi biyi' chék anilééh. Nił bééhozin íishjáą bee atah idáhigi t'áá hójinizingo, dóó t'áá hoolzhishee nahjį' háádeeshdáál jiniizjį'go bíighah. Hashch'e' ádiinilyaago, naaltsoos "Digital Test Security" ("Béesh Łichí'ii Nitsékeesí Bee Ída'neel'ąąhí Baa'ahayá") biká'įjį' ani'áád.

1.6.5 **Bee í'neel'ąąhín baa Áhayáago Bik'ih Adéest'jį'go bee Adeeha'didziihí dóó Altsoh Anééh**

T'áá shqódi 3 bee haz'ánii díí bee í'neel'ąąhí ábi'anilaaígíí bidadeet'i'í yíníłta'. Díí bee haz'ánii bee lá' asinilí' bee hane'go, bee í'neel'ąąhí baa áhayáago bik'ih adéest'jį' bee adeeha'didziihí hoyahgo bee haz'ánii nááhéedzooígíí yilá bee naadzoh anilééh. Altsoh iinilaahgo, t'áá shqódi nibee ak'e'alchíhí ne' ninítjįh dóó hadíniłnił.

Díí naaltsoos yázhí wólta'I k'adéę altsoh. T'áá shqódi "Confirm Your Info on Your Test Book" ("Bee í'neel'ąąhí Ninaaltsoos Wólta'í baąh Bee Naahane'í Bee Hooł'aah") biyaadóó 4 bee baa dahane'í naaznilígíí níníł'jįh, áádóó bee í'neel'ąąhí ninaaltsoos wólta'í bine'déę' ani'áád dóó bee naahane'í t'áá ákót'éego ályaa diníigo bee hooł'aah, doodago k'ad bíizóóh. Áádóó, bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bine'déę' bik'ésti'í baąh nizhi' bikáagi, naaltsoos bee yah anináhidéę' námboo bee ha'dinilaaígíí nanizoh. Díí bee baa hane'í éi College Board bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í dóó bee náhane' ni naaltsoos bee ałhxedaalt'éego adeile'gi yika'iilyeed. Altsoh iinilaago, t'áá shqódi nibee ak'e'alchíhí ne' ninítjįh dóó hadíighał.

Ahxéhee' díí bee baa hane'í altsoh ółaa.iil: T'áá shqódi ninaaltsoos yázhí wólta'í ałch'į' kónilééh dóó bikáá' nanilnishi biyaadi niní'aah.

1.7 Bee Í'neel'ąąhí bee Bik'ehgo Nida'doonishí Ła' Nááná

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí nááná ła' bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nich'í' yidóoltah doodago nidaalnishí dah. Náá'aldó'go, niléí Akéedi Da'iidzohígíí Bee Í'neel'ąąhí T'ahdoo Bee Hahalzhishíjį' yitis doogáał.

Bila' ashdla'ii ónta'í bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí ádidooniit:

Ts'idá daiká'ígíí t'éiyá dawolta' yéego bóholniih. Dabiká'ígíí biláá t'áá baa nik'iyáti'go baa nááhane'go ei dooda, izhshjášhįį ólta'í yókeed nidi. Ólta'í ła' bik'ih nida'ach'ąąhí/bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí bee bá lą' azlįįgo, ólta'í bik'ih ni'diniihgó wólts'ígíí doo wólta'ígíí yizhí dabká'ígíí dóo námbóo díí bik'ih na'ach'ąąhí dabiká'ígíí bee bił hólne'go bee biká'anilyeedgo bíighah. Yizhí dabká'ígíí dóo námbóo nidaashch'ąą'ígíí biłígíí éí nahaz'ąągo bidadeet'i'ígíí bee í'neel'ąąhí naatsoos wólta'í biyi' bik'eh da'ashchinígíí dóo nitsaago bee ak'eh da'ashchinígíí biyi' biki'ineetáah dooleeł. Díí bee nida'doonishígííish doo baąą na'ádiłkid da?

Na'adzooi/ak'id ni'iiníł bich'į', diné bee í'neel'ááhí yinaagháhí ádidooniit:

Ólta'í bee náhane'í bee í'neel'ąąhí binaaltsoos wólta'í biyi' bik'ih ninínił. Ólta' anínígíí t'éiyá bikáá' adanilééh. Ólta'í yaa náhálne'ígíí łaago iidoolił biniinaa t'áadoo hait'éego da bił ch'ihwiyi'aahí.

Ólta'í na'adzooi/ak'id ni'iiníł bee ha'dít'éhí choyoo'ínígíí bich'į', diné bee í'neel'ááhí yinaagháhí ádidooniit:

Nibee nídaháne dóo hasht'éé da'idle'ígíí t'áá baa holne'ígi át'éego bikáá' aalníł dooleeł. Ninaanish náninił'į nínizingo, nibee náhane' nich'į' yidóoltah. Dóoish hait'éego da na'idikid nihee hólóq da?

Ólta'í bik'ih nida'ach'ąąhí/bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí bee ha'dít'éhí choyoo'ínígíí bich'į', diné bee í'neel'ááhí yinaagháhí ádidooniit:

Bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí bee í'neel'ąąhí éí naaltsoo wólta' dikwiigo shįį altsáá'nil. 1 naaltsoos wólta'ígíí bee hahwiilzhíish dooleeł. Bee í'neel'ááhí biyi' hoolzhishgo, bee nida'idikid adzohgo bee altsáá'nil. Nida'idikidígíí 1 haz'ání góne' bee hahalzhíish, 5 haz'ání góne' bee inánél'įįgo bee hahodoolzhish. Bee nidahane' bitah had'áhígíí 3 haz'ání góne' bee hahalzhíish, 5 haz'ání góne' bee inánél'įįgo bee hahodoolzhish.

Bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí éí Unified English Braille (UEB) wolyé. Ánéelt'e' Naadzoh naaltsoos bee Ó'oo'h'aahí éí Nemeth Code biyi yihah 1972 yéędáą' ninálee'įį'. Ánéelt'e' naadzoh bee ádaayaaígíí dóo bik'ehgo nida'doonishígíí díí ánéelt'e' naadzoh dah shijaa'ígíí bee choidoo'įį'ígíí éí ánéelt'e' naadzoh bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí naaltsoos wólta'í nát'ąą' bee nánél'ínígíí biyi' bee hadít'éh. Nibee í'neel'ąąhí éí díí nida'asdzogo bee nida'ashch'ąąhígíí dóo nidaashch'ąą'go naaznilígíí díí bee í'neel'ąąhí biyi' choideidoo'įį'ígíí biyi'. Naaltsoos Wólta' dóo Saad Naadzooígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aahí éí bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí 2 grade bee hadilyaa. Díí bee nida'doonishígííish doo baąą na'ádiłkid da?

1.8 Bee Í'neel'ąąhí Hahalzhíish Bitséedi Akéedi Bee Ił Dahodoonihígíí

Hodíináá'igo bee í'neel'ąąhí bee hahodoolzhish, ak'éedi áltsé díí díkwiiigo shįį daaszohígíí yidéeshah.

Bee í'neel'ąąhí bii' hoolzhishgo, bee í'neel'ąąhí naaltsos wólta'í bikáá' nanilnishí bikáa'gi si'ąągo ínzisín. Hait'éego ichxó'go yiniłts'ąągo, yah didílnih dóo naadeesháál.

1 góne' Dah Shijaa'ígíí dóo 2 góne' Dah Shijaa'ígíí éí 2 naaltsos bee óhoo'aahí bee ályaa. Díí bee í'neel'ąąhí naaltsos bee ó'oo'h'aah bee oolkiłígíí silkid. Naaltsos bee ó'oo'h'aah bee oolkiłígíí silkidígíí olkił bee hahalzhishígíí dóo bee nihoolzhishígíí kwe'é *dah deestsos [Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí haa'ígi bee baa hane' dah dooltsosígíí yee nił halne' dooleel]*, dóo díí naaltsos bee ó'oo'h'aah táá' altsoh 5 dah alzhin yidziihgo bee nił hashne' dooleel.

T'áa hoozhish nitah alhénináshdáah dooleel íishjáąshíí t'áa anołtsoh daats'í naaltsos bee ó'oo'h'aah t'áa ákot'éhígíí binidaatnish biniiyé. Díí bee í'neel'ąąhí biniiyé, 1 naaltsos bee ó'oo'h'aah táálá'igo altsé binanilnish. Díí éí bee í'nił'ínee daats'í lahgo át'é, ákó íishjáąshíí haalá náás bee anáá'oodlééh lágo doodago bee í'neel'ąąhí naaltsos wólta'í nát'ąą' nidínít'í, izhąshíí k'ad naaltsos bee ó'oo'h'aah altsoh bee í'inilaa nidi.

Bee í'neel'ąąhí t'áa íłtsooí, altsé t'áadoo íits'a'í sinidá dóo díí haz'ánidóo ch'óónááh lágo ni'niłnii'go índá.

T'áa hait'éego na'ídiłkidgo, k'ad bee na'ídiłkid.

1.9 Naaltsos Ane'de'ę' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí éí naaltsos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí naaltsos ane'de'ę' siltsoozígíí baa náhoone'go bikáá'. Bee nił hóone'go, díí bee í'neel'ąąhí naaltsos wóta'í bikáagi ni'díizoh, díí naaltsos éí diga'.

Nizhi' (Naaszogo)

AKÉEDI YIZHÍ

ALAĄAJI' YIZHÍ

Ałní' Góne' Si'ánígíí

Ólta'

ÓLTA' BINÁMBOO

ÓLTA' BIZHI'

HAZ'ÁNÍGÍÍ BINÁMBOO/BIZHI'

PSAT/NMSQT

BAA HANE'ÍGI ÁT'ÉEGO BEE NIDA'DOONISHÍGÍÍ

- Naaltsos bee ó'oh'aahí t'áálá'igo binanilnish.
- Naaltsos bee ó'oh'aahí t'ahdoo oolkiłí bee ha'adziihí altsoh iinilaago, naaltsos bee ó'oh'aahí t'áá eii t'éiyá náninil'įi dooleeł. Náaná ła' naaltsos bee ó'oh'aahí haalá áajį' ináá'ji'ah DOODA.

BEE NÁHANE'Í BEE DA'IIDZOH

- Íishjáąshįi nida'idikid bee náhane'í hazhó'ó díí naaltsos wolta'í biyi' adanilé.
- Nida'idikid t'áá altsoh bee náhane'í t'áálá'igo binída'izoh. Doo nił ákot'éégóogo, ni'sinizohígíí altsoh k'éé'diilchxqł. Nida'idikid t'áálá'í dóo biláá bee náhane'í iinilaago doodago nida'idikid t'áadoo bee náhane'í iinilaagóogo doo bee nádoodzoh da.

NAALTSOS BEE Í'NEEL'ĄĄHÍ BEE HADÍT'ÉHÍGÍÍ CHOO'ĪGI

- T'óo na'adzohgo biniyé bee í'neel'ąąhí naaltsos wolta'í choinil'įi dooleeł.
- Díí bee í'neel'ąąhí naaltsos wolta'í biyi' t'áadoo naaltsos ałhxáąh naninidléhi doodago biy'óo hahízósi doodago łahdóo hahízósi, doodago naaltsos wolta'í díí haz'ánidóo ch'ini'aahí.

BEE Í'NEEL'ĄĄHÍ BAA'ÁHAYAĄGO BIK'IH ADÉEST'ĪÍ

Díí įił bee í'neel'ąąhí bee nahaz'ánii t'áá bik'eh honil'įh:

- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo bee náhane' doo háida bee bił holne'í doodago t'áá háida níká'análwo'í. Díí dbee í'neel'ąąhí t'áá ha'át'íishįi bidadeet'í'ígíí doo háida bee bił hodiilnih da doodago doo hait'éego bee dah adiitsos da.
- Bee nídahane'í t'áá altsoh éí t'áá ni iinilaagíí át'é. College Board éí bee náhwiinilne'ígíí nénil'įi dooleeł.
- T'áá hait'éego da nida'asdlo'go, náyiidzohígíí áądoolzįił, hódahgo bidziil da'ólta' bił hada'dilne' bee bił hodoonih daats'í, dóo díí AP®, SAT®, doodago CLEP® bee ída'neel'ąąhí iniléeh doo bee ná'ahoot'í' da dooleeł.

ÓLTA'Í YEE LA' ASŁ'ĪÍGÍÍ

Bee í'neel'ąąhí ná doodzohgo, díí saad bee ha'oodzi'go dah shijaa'ígíí yiniłtah, "I agree" ("Shí bee lá nisin") bíighahgi adíit'ish, dóo nizhi' adiilil.

Shí éí diné díí bee í'neel'ąąhí iiléhígíí nishįi. Shí éí bee haz'ánii hódahdi biká'ígíí bik'eh honishįh dóo doo bik'eh honishįigóo biniinaa áhodoonitígíí bik'í' diishtįh bee lą' asełįi'.

Shí bee lá nisin

Shichi' iishlaah: _____

Díí bee í'neel'ąąhí biyi' bee nitsáhaskéezgo saad biyi'ígíí, ła' naaltsos saad bee ha'dilyaaígíí biyi'dóo hahasdzoh doodago nidiilá, éí College Board doo t'áá iiyisíí yaa nitsékeesígíí át'é da.

DÍÍ NAALTSOS WOLTA'Í HAALÁ AĄ'ÁDAJIIŁ'ĪIŁ DINÉ BEE Í'NEEL'ĄĄHÍ YINAAGHÁHÍGÍÍ ANÍGO ÍNDA.

2 Bee Í'neel'ąąh Bee Hahalzhísh

2.1 Naaltsos Wólta' dóo Saad Naadzoh Naaltsos Dah Shijaa'ígíí Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí

Díí naaltsos bee ó'hoo'aahí t'áá át'éhígi át'éego oolkiłígíí éí **39 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lą' azłjigo bee í'neel'ąąhí aniléhogogo, oolkiłígíí dóo t'óo honígháníjì' nahgóo na'adáhígíí daats'í łahgo át'éé dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeho t'áá shqódí hazhó'ó íisiniłts'ąą'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naasdzhogó éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóo hadoolkił.

Naaltsos Wólta' dóo Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsos bee ó'oo'h'aah altsé si'ánígíí bee í'neel'ąąh bee hahoolzhish. T'áá hahoolzhiishí, 39 dah alzhinjì' Naaltsos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí binaalnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóo ne'alnééh oolkiłígíí dah deestsos, dóo 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íinisín. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilnií'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áá lą' 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áá lą' 1 na'idikid baa nídahane'í t'áá dikwíi da binísi'nizohgo doo ákot'éé dago nádoodzoh. Na'idikid lą' bitis diníyáago, íishjáąshjì t'áá bá haz'ąągo adiilíł áko nát'ąą' baa nidíídaál. Bee náhane' łahgo ínaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqql. Bee í'neel'ąąhí naaltsos wólta' bikáá' na'adzoh biniiyé choiníł'łh nidi béé hózínigo 1 bee náhane'í biní'díizoh.

T'ahdoo oolkiłígíí yiníshigóo altsoh í'inilaago, díí naaltsos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nídidíitjìł, nigi bee í'neel'ąąhí náána lą' naaltsos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa nanít'íní.

Wólta' dóo Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsos bee ó'oo'h'aah altsé si'ánígíí ąą'anilééh. Bik'ehgo áhodooníłígíí yídóoltah dóo binaalnish dooleeł. T'áá ánołtsoh hwilíbee ádaat'j.

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.1.1 Naaltsos Wólta' dóo Saad Naadzoh Naaltsos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Naaltsos Wólta' dóo Saad Naadzoh 1 Góne' Naaltsos Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsos wólta'í biyi'. **33 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)**

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'idikid t'áá dikwíishjì bidaholniihgo wolta'ígíí dóo na'adzoh yaa halne'. Nida'idikid t'áá altsoh t'áána'í doodago lą'í dah hane' dah naazhjaa', díí lą' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiyi'. Saad dah shijaa'ígíí dóo na'idikid t'áá altsoh hazhó'ó yiniłta' áádóo hane' dah shijaa'ígíí binahjì' na'idikidígíí bee náhane' bik'ih diilníł.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'idikid t'áá altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí djì'go daasdzhoh. Nida'idikid t'áá altsoh t'áána'í t'áá ákot'éego baa hane'.

2.1.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

34 dah alzhin bikéédóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 39 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółáąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjìh.

2.2 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Dah Shjaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí

Díí naaltsoos bee ó'hoo'aahí t'áá át'éhígi át'éego oolkiłígíí éí **39 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azlįigo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkiłígíí dóó t'óó honíghánįį' nahgóó na'adáhígíí daats'í łahgo át'ée dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeheo t'áá shqódi hazhó'ó íisiniłts'ąą'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadji bee naaszohgo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóó hadoolkił.

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shjaa'ígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aah naaki ą góne' si'ánígíí bee náás í'neel'ąąhí ináadeiléeł dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, 39 dah alzhinįį' Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí binaanish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnéeh oolkiłígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íinisin. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilnii'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áá lá'í 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áá lá'í 1 na'idikid baa nidahane'í t'áá dikwí da binisi'nizohgo doo ákot'ée dago nádoodzoh. Na'idikid lá' bitis diníyáago, íishjąąshįį t'áá bá haz'ąągo adiilíł áko nát'ąą' baa nidídáál. Bee náhane' łahgo ínaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqół. Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta' bikáá' na'adzoh biniiyé choinil'įh nidi béé hózínigo 1 bee náhane'í bini'díizoh.

T'ahdoo oolkiłígíí yinishiigóó altsoh í'inilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nididíitjįł, nigi bee í'neel'ąąhí náána lá' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa nanit'íni.

K'ad í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shjaa'ígíí naaltsoos bee ó'oo'h'aah naaki góne' si'ánígíí ąą'ániléeh. K'ad bik'ehgo ahodooníígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł.

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.2.1 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh 2 Góne' Naaltsoos Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi'. **33 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)**

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'idikid t'áa dikwíishíí bidaholníhgo wolta'ígíí dóo na'adzoh yaa halne'. Nida'idikid t'áa altsoh t'áa'á'í doodago lá'í dah hane' dah naazhjaa', díí lá' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabi'í'. Saad dah shijaa'ígíí dóo na'idikid t'áa altsoh hazhó'ó yiniłta' áádóo hane' dah shijaa'ígíí binahjí' na'idikidígíí bee náhane' bik'ih diilníh.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'idikid t'áa altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí dji'go daasdzoh. Nida'idikid t'áa altsoh t'áa'á'í t'áa ákot'éego baa hane'.

2.2.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

34 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áa 39 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółąąh dóo nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjiih.

2.2.3 2 Góne' Naaltsoos bee Ó'oo'h'aah Bikéédóo

Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí alch'í' kóniléełh dóo bikáa' nanilnishígíí bikáa' dah siltsoozgo aniléełh.

K'ad altsé ne' ádadiilníł 10 dah alzhin t'oo honígháníjí' nahgóo na'adáł biniyé. T'áa shqodí díí bee nahaz'ánígíí hazhó'ó yisiniłts'ąą'.

- Díí bee í'neel'ąąh biyi' hoolzhish góne' t'oo hónígháníjí' nahgóo na'adáł nihá náhootaahí t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'idikid bee ahił holne'í doodago t'áa ha'át'íshíí béesh lichíi'ii yee naalnishígíí ąą'óotéełh lágo.
- Díí haz'ánígíí t'óogóo diniyáago, bee nahaz'ánígóo t'éiyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí.
- Bee nidahwiist'ánígóo t'éiyá yist'éi dóo doodlígíí chodao'łh.
- T'áa shqodí lá' nidahaz'ąągóo ółta'í nidaalnishígíí t'áa bá baa háąh nosin dóo t'áadoo hahodiiláhi góyaa yádółtíhí.

10 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhiish dooleeł.

T'óo honígháníjí' nahgóo na'adáł bikéédóo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

T'áa shqodí dah nánidaah. Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí haalá lá' ąą'ájiił'jiih bee nihił hooshne'go índá.

2.3 Ánéelt'e' Naadzoogíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 1 Góne'Si'ánígíí

Díí naaltsoos bee ó'hoo'aahí t'áa át'éhígi át'éego oolkiłígíí éí **43 dah alzhin**. T'áa hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azłjigo bee í'neel'ąąhí aniléełhgogo, oolkiłígíí dóo t'óo honígháníjí' nahgóo na'adáłígíí daats'í łahgo át'ée dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí

yinaagháhígíí hane' yee nił íshjání iléeho t'áá shqodí hazhó'ó ísinilts'áá'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naasdzoongo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóó hadoolkił.

Díí alts'é naaltsoo bee ó'oooh'aah Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bee náás bee í'neel'ąąhí adeinééh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, 43 dah alzhinjí' Naaltsoos Bee Ó'oooh'aah 1 Góne' Si'ánígíí binaalnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnééh oolkiłígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íinisin. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilnii'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áálá'í 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áálá'í 1 na'idikid baa nídahane'í t'áá dikwíi da binísi'nizohgo doo ákot'éé dago nádoodzoh. Na'idikid la' bitis diníyáago, íshjáąshjį t'áá bá haz'ąągo adiilíł áko nát'ąą' baa nidiídáál. Bee náhane' łahgo ínaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqql. Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzoh biniiyé choiní'łh nidi béé hózínigo 1 bee náhane'í biní'díizoh.

T'áá lá'í dah nida'idikid t'áá dikwíigo shjį bee náhane' bitah hadláhi át'é, nidi la' nida'idikid éí olta'í t'áá bí yaa náhalne'go neizooígíí hóló. Díí nida'idikígíí bee náhane' hadilnééh bik'eh nida'doonishígíí éí naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bikáá'. Bee náhane' íinilaaígíí na'idikid bíighahgi doodago biyaadi adiilíł dóó hazhó'ó yit'jįgo biní'diizoh. Na'asdzooígíí t'ó'ó'di na'asdzooígíí é' doo bee nádoodzoh da.

Bee alhxi'ayiidzohí nee hólóqgo, díí naaltsoos bee óhoo'aah bee hoolzhishgo bikáá' nanilnishídi síníłąągo bíighah, t'áá shoodí bee í'neel'ąąhí bee hoolzhishgo bee alhxi'ayiidzohí bik'ih daasti'ígíí nahjį' aninił dóó ne'góó bikáá' nanilnishí biyaagi nidiínił.

Díí naaltsoos bee óhoo'aah bá bee alhxi'ayiidzohí chqo'jįgo bee hoo'a' nidi, nida'idikid t'áá át'é t'áágééd nidi bee náhane' adadoolníłgo bíighah.

Díí bik'ehgo é'élnihí bik'eh honí'łh béenilnih.

- Bee alhxi'ayiidzohí bikáá' nidaalnishígíí t'áá bikáagi dah si'ą doodago náána la' olta'í nihinaanish doo yiné'jį dago dah ho'áál.
- Bee alhxi'ayiidzohí t'áadoo alghaná'ót'áhí doodago alnáá'ót'áhí.
- Bee alhxi'ayiidzohí bijéí la' bi'ąą naajaahgo, bikáá' nidaalnishígíí t'áá biyaadi soolnil.
- Bee alhxi'ayiidzohí nihits'ąą haada yidzaago dóó bijéí la' bi'ąą naajaahgo doodago bee alhxi'ayiidzohí la' bi'ąą nináánaháago, yah didoolnih. Nihich'jį' deesháągo bee nihika'adeeshwoł. Doo la' bi'ąą naaháágóogo, bee í'neel'ąąhí t'áá binaalnish dóó wiłbee ót'jįh.

T'áahdoo oolkiłígíí yinízhíhí altsoh í'inilaago, díí díí naaltsoos bee ó'oooh'aah nishinilnishígíí ninánilíłjįgo bíighah, nidi díí bee í'neel'ááhí náána la' díí naaltsoos bee ó'oooh'aah t'áadoo baa nanit'íni.

K'ad, nibeé í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í altsé díí naaltsoos bee ó'oooh'aah biyi' Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ijjį' ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł.

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.3.1 **Ánéelt'e' Naadzoóígíí Naaltsoos Bee Ó'oh'aah 1 Góne'Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí**

 Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee inaalyaago **Ánéelt'e' Naadzoóígíí Naaltsoos** bee **Óhoo'aah 1 Góne' Si'ánígíí** biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'.
27 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ LÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídikid t'áá dikwiíshjį bidaholniihgo anéelt'é' naadzoóígíí yaa halne'.

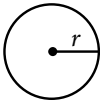
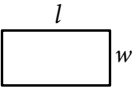
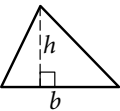
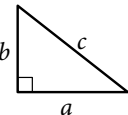
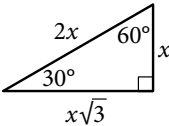
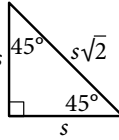
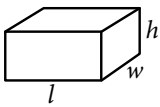
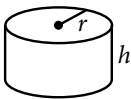
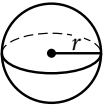
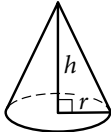

Nida'ídikidí t'áá altsoh bee ałhxi'da'ayiidzohí choo'įh.

HANE' BEE IŁ DAHANE' ÍGÍÍ

Ákoh nidi t'áá łahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóó expressions wolyéhígíí t'áá altsoh éí námbóó t'áá anínígíí yáh naazįh.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólqoogo ayósinígíí éí scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áá altsoh éí neekidęę'go nél'įįgo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain f éí námbóó t'áá anínígíí át'é x ákoh éí $f(x)$ námbóó t'áá anínígíí át'é.

BINAHJÍ' ÉÉDAHÓZINÍGÍÍ

					
$A = \pi r^2$ $C = 2\pi r$	$A = lw$	$A = \frac{1}{2}bh$	$c^2 = a^2 + b^2$	Táago Daast'ahgo Naazinígíí	
					
$V = lwh$	$V = \pi r^2 h$	$V = \frac{4}{3}\pi r^3$	$V = \frac{1}{3}\pi r^2 h$	$V = \frac{1}{3}lwh$	

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'ídzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo ałhéé'ídzooígíí ałní'dóó bibąąhį' idzooígíí éí 2π .

Táago yist'ah degrees bee bída'néel'ąądígíí ałhíidzohgo éí 180.

Nida'ídikidí bee náhane' bitah hadláhígíí bágo, anéelt'é' naadzoóígíí t'áá altsoh hasht'e nilééh, bee náhane' bitah hadláhígíí t'áá ákot'éhígíí bik'ih diilniih, áadóó díí naaltsoos biyi' bee náhane' biní'diizoh. Nida'ídikidí t'áá altsoh bee náhane' t'áálá'í t'éiyá biní'diizoh. Doo nił yá'át'ééhgóogo, ni'sinizohígíí altsoh k'éé'diilchxqoł. Nida'ídikidí bee náhane'í t'áálá'í bilááh binísinizohgo, doodago nida'ídikidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzoóígíí doo bee ná doodzoh da.

Nida'ídikidí bee náhane'í ółta'í yaa halne'go neizooígíí biniiyégo, anéelt'é' naadzoóígíí t'áá altsoh hasht'e nilééh dóó bee í'neel'ąąhí naaltsoos biyi' baa hane'ígíí át'éego na'ídikidí bee náhane'í bíighahgi doodago biyaagi anilééh.

- T'áá bee náhane'í iinilaai, hazhó'ó yit'jigo biná'izoh. Na'asdzooígíí t'óodi na'asdzogo, doodago nida'idikidí bee náhane'í t'áá'í bilááh binísinizohgo doo bee ná doodzoh da.
- **Bee náhane'í t'áá'í bilááh** bik'ininitáago, bee náhaní t'áá'ígo t'éiyá anilééh dóo biná'izoh.
- **Ádin dóo biláá anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah dóo **ádin dóo bi'oh anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí biłgo) bíghah nidi doo bilááh da.
- **Yáál** bee náhane'go éí ayóó'anílnééz (ádin dóo biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóo bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego anilééh.
- **Yáál bee da'asht'ish** bee náhane'go éí ayóó'anílnééz (ádin dóo biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóo bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), t'áá ałts'íisigo doodago dji' góne si'ánígíí bich'j' anéelt'e'ígíí anilééh.
- **Námboo altaanásnilígíí** bee náhane'go (3½ díigi át'éego), improper yáálgo anilééh (7/2) doodago yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego (3.5) anilééh.
- **Binahji' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizoógíí díí dah alzhin %, ałts'íisigo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso \$ bootł'go ooléh lágo.

2.3.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

38 dah alzhin bikéédóo Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 43 dah alzhin bikéédóo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółąąh dóo nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjijh.

2.4 Ánéelt'e' Naadzoógíí Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne'Si'ánígíí

Díí naaltsoos bee ó'hoo'aahí t'áá át'éhigi át'éego oolkihígíí éí **43 dah alzhin**. T'áá hait'éego bee áka'e'eyeed bee ná lá' azłjigo bee í'neel'ąąhí aniléehgogo, oolkihígíí dóo t'óo honíghánijj' nahgóo na'adáhígíí daats'í łahgo át'éé dooleeł. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeho t'áá shqodí hazhó'ó íisinilts'ąą'. Bee í'neel'ąąhí bee bik'ehgo nida'doonishígíí nizaadjí bee naasdzohgo éí bee bik'ehgo nida'doonishígíí baa náhoone' bikéédóo hadoolkił.

Díí ałts'é naaltsoo bee ó'oo'h'aah Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bee náás bee í'neel'ąąhí adeinééh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, 43 dah alzhinj' Naaltsoos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí binaalnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóo ne'alnééh oolkihígíí dah deestsos, dóo 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąago íinisín. Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' bee náhane' bik'ih dinilnii'ígíí saad bee alínígíí biná'izoh. Nida'idikid bee náhane' t'áá'í 1 t'éiyá bináda'izoh. T'áá'í 1 na'idikid baa nídahane'í t'áá dikwí da biní'sinizoohgo doo ákot'éé dago nádoodzoh. Na'idikid łá' bitis diníyáago, íishj'ąąshj' t'áá bá haz'ąago adiilíł áko nát'ąą' baa nidiídáál. Bee náhane' łahgo ínaodlaago da, t'áá át'é hazhó'ó k'éé'doolchxqql. Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzoh biniiyé choiní'łh nidi béé hózínigo 1 bee náhane'í biní'díizoh.

T'áá lá'í dah nida'ídikid t'áá dikwíigo shíí bee náhane' bitah hadláhi át'é, nidi la' nida'ídikid éi ólta'í t'áá bí yaa náhalne'go neizooígíí hóló. Bee náhane' ínilaaígíí na'ídikid bíghahgi doodago biyaadi adiilíí dóo hazhó'ó yit'íigo biní'diizoh. Na'asdzooígíí t'í'ó'di na'asdzooígíí é' doo bee nádoodzoh da.

Díí naaltsos bee ó'oo'h'aah bee ałhxi'ayiidzohí choinił'íigo bíghah.

T'áahdoo oolkiłígíí yinízhíhi altsoh í'iinilaago, díí díí naaltsos bee ó'oo'h'aah nishínlnishígíí ninánilil'íigo bíghah, nidi díí bee í'neel'ááhi náána' la' díí naaltsos bee ó'oo'h'aah t'áadoo baa nanit'íní.

K'ad, nibee í'neel'ąąhí naaltsos wólta'í altsé díí naaltsos bee ó'oo'h'aah biyi' Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'íj' ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníígíí yinilta' dóo binanilnish dooleet.

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

2.4.1 **Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsos Bee Ó'oo'h'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí**

Díí éi bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee inaalyaago Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsos bee Óhoo'aah 2 Góne' Si'ánígíí biniyé ni bee í'neel'ąąh naaltsos wólta'í biyi'.
27 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éi nida'ídikid t'áá dikwíishíí bidaholníihgo anéelt'é' naadzooígíí yaa halne'.

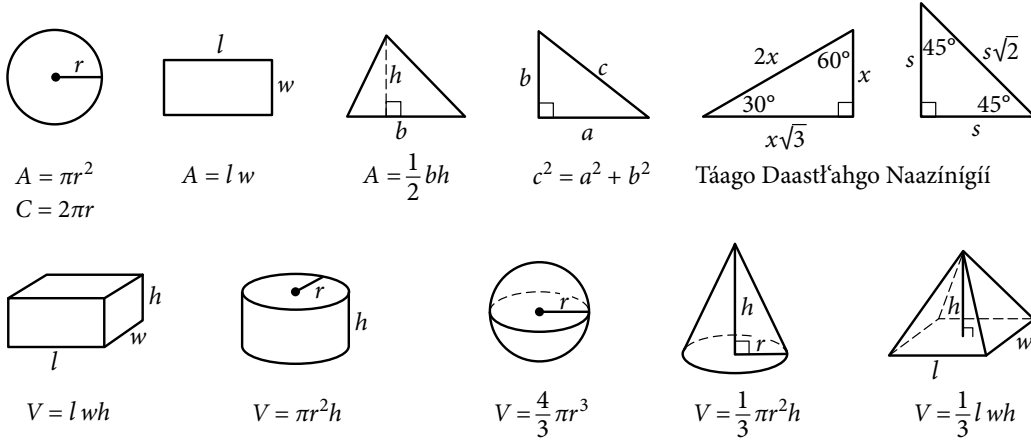
Nida'ídikid t'áá altsoh bee ałhxi'da'ayiidzohí choo'łh.

HANE' BEE IŁ DAHANE' ÍGÍÍ

Ákoh nidi t'áá łahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóo expressions wolyéhígíí t'áá altsoh éi námbóo t'áá anínígíí yáh naazłh.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólógo ayósinígíí éi scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áá altsoh éi neekidęę'go nél'íigo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain f éi námbóo t'áá anínígíí át'é x ákoh éi $f(x)$ námbóo t'áá anínígíí át'é.

BINAHJ' ÉÉDAHOSINÍGÍÍ

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'idzooígíí bidegree éí 360.
 Náhasdzogo ałhéé'idzooígíí ałnii'dóó bibaąhji' idzooígíí éí 2π.
 Táago yistł'ah degrees bee bída'neél'aądíígíí ałhúidzohgo éí 180.

Nida'idikidí bee náhane' bitah hadláhígíí bágo, ánéelt'é' naasdzooígíí t'áá altsoh hasht'e nilééh, bee náhane' bitah hadláhígíí t'áá ákot'éhígíí bik'ih diilníih, áádóó díí naaltsos biyi' bee náhane' biní'diizoh. Nida'idikidí t'áá altsoh bee náhane' t'áálá'í t'éiyá biní'diizoh. Doo nił yá'át'ééhgóogo, ni'sinizohígíí altsoh k'éé'diilchxqł. Nida'idikidí bee náhane'í t'áálá'í bilááh binísinizohgo, doodago nida'idikidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzooígíí doo bee ná doodzoh da.

Nida'idikidí bee náhane'í ółta'í yaa halne'go neizooígíí biniyégo, ánéelt'é' naasdzooígíí t'áá altsoh hasht'e nilééh dóó bee í'neel'aąhí naaltsos biyi' baa hane'ígi át'éego na'idikidí bee náhane'í biighahgi doodago biyaagi anilééh.

- T'áá bee náhane'í iinilaai, hazhó'ó yit'jigo biná'izoh. Na'asdzooígíí tł'óodi na'asdzogo, doodago nida'idikidí bee náhane'í t'áálá'í bilááh binísinizohgo doo bee ná doodzoh da.
- **Bee náhane'í t'áálá'í bilááh** bik'ininitągo, bee náhaní t'ááná'ígo t'éiyá anilééh dóó biná'izoh.
- **Ádin dóó biláá anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah dóó **ádin dóó bi'oh anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí bílgo) bíghah nidi doo bilááh da.
- **Yáál** bee náhane'go éí ayóó'anilnééz (ádin dóó biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), yáál bee da'asht'ish bíł ałhxeelt'éego anilééh.
- **Yáál bee da'asht'ish** bee náhane'go éí ayóó'anilnééz (ádin dóó biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh bilááh, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), t'áá alts'íisigo doodago díj' góne si'áanígíí bich'j' anéelt'e'ígíí anilééh.
- **Námboo ałtaanásnilígíí** bee náhane'go (3½ díigi át'éego), improper yáálgo anilééh (7/2) doodago yáál bee da'asht'ish bíł ałhxeelt'éego (3.5) anilééh.
- **Binahji' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizooígíí díí dah alzhin %, alts'íisigo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso \$ boolta'go oolééh lágo.

2.4.2 Naaltoos bee Ó'oo'h'aah Biyi' Hoolzhishgo

38 dah alzhin bikéédóó Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Naaltoos bee Ó'oo'h'aah 2 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

T'áá 43 dah alzhin bikéédóó, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniit:

Nihinaanish ne' ółáąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtjìh.

2.4.3 2 Góne' Naaltsoos bee Ó'oo'h'aah Bikéédóó

Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí alch'í' kónilééh dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siltsoozgo anilééh.

3 Bi'ílnii'

Nizhóní í'iinilaa. Díí PSAT/NMSQT altsoh bee í'iinilaa. Haashjį yit'éego baa nitsínikeesígíí doo bóholníih da, díí jįh yiniyáago bee í'neel'ąąhí altsoh bee í'iinilaa bee biya diiniyá.

3.1 Bée í'neel'ąąhí Bee Binida'anishí Náhadlááh

Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í náhashlááh biná t'áa shqǫdí altsé t'áadoo iits'a'í sinídá.

3.2 Bi'ílníih Bitséedi

Bénáfniih, bee náhane' naaltsoos bikáá' alíní yah inoaltsoozígíí binahjį', doo ła' díí haz'ánidóo doo ła' ch'ídoohjih da, díí bee í'neel'ąąhí bee nida'ídikid, doo t'áa háída bee doohnił da, doodago t'áa háída béesh lichii'ii nitsékeesi biyi' bee hane' ach'į' ádaal'ínígíí biyi', béesh bee hane'í biyi' hane' naat'a'í biyi' béesh lichii'ii nitsékeesi biyjį' doodago t'áa ahit'éego dah bee ałhxił hoolne'lágo bee hooł'a' dooleeł. Díí beego da'ółta'í bee í'neel'ąąh ídayiilaaígíí t'áa altsoh ałhxeelt'éego baa nitsáhakeesgo ída'iilaaígíí yee íka'iilyeed dooleeł. T'áa hait'éego díí jįh ha'át'íishjį ni'diił'áago yiniłtsągo dah, t'ahdoo ch'ínínáhi shaa díí náalgo bee shił hodiilnih.

Ná daaszohígíí ąądeesjįł nínizingo, t'áa shóodí t'ahdoo dah dinilyeedí shaadíináál.

Bee í'neel'ąąhí t'óo bee hahalzhishéedąą' adiiniidigi át'éego, t'áa háishjį bee haz'ánii bee í'neel'ąąhí bee baa'áhayągo bidadeet'i'go bik'ésti'ígíí doo ye'iilaaígíí, bá yiidzohígíí t'óo ąądoozjįł dóo náas hodeeshzhiishdi náána ła' College Board bibee ída'neel'ąąhí doo ła' ináaneidoodliił da.

T'áa shqǫdí dah sínidáhigi aba' sínidáh niléi ni'nílnii'jį'. K'ad hoolzhishdi, nihiyéel nááhochiid dóo bee í'neel'ąąhí bee hahalzhish yéędąą' ha'át'íishjį yah oonil yéę nididoohnił. Ch'ínoháahgo, t'áa shqǫdí diné ła' t'ahdii ła' nidahaz'áni góne' t'ahdii nidaalnish bá baa'ákonosin. Náána, nizhóní bíighah dóo ahxéhee' bohónéedzánigi át'éego ninaanish íinilaa.

Ná daadzohi t'óo ąąnísxjįh nínizingo, diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhi bee bił hodiilnih, doodago naalnishi ła' bił hodiilnih nidi díí jįh dóo niléi 10 yiskąjį' adíliił.

T'ahdoo ch'ínilyeedí Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhi díí naaltsoos bee ha'dít'éhígíí nineididoo'áál.